

LBRIS

We know
books

Adelina Labic-Lungu

**ACOLO UNDE
SE TERMINĂ
DRUMUL
VIILOR**

Editura ARC

Cuprins

În loc de Prolog.....	5
Ora zero	7
<i>L'Air du Temps</i>	14
Ziua de naștere a tatei.....	22
Care dintre ei are copii?	28
Foșnet de mătase prin platani.....	37
Nana Lida	43
Casa de pe Viilor 7	50
Miros de liliac pe Drumul Viilor.....	63
Rochii pe umerăse aurii	75
Geografia unui cap ras.....	80
Mers de câine.....	85
Măine cerul va fi senin	90
Semne.....	96
O simplă coincidență	104
Nunta Verei în prima zi de război.....	110

Ora zero

Ivan Ivanovici privea prin ochelarii roși la mecanismul care nu părea defect, dar care se rotea mai lent decât ar fi trebuit. Toate ceasornicele de pe perete, să fi fost poate vreo douăzeci, valsau ușor, purtându-și ritmic minutarul ca pe o baghetă a unui dirijor iscusit. Țineam minte această casă *de pe Drumul Viilor* și această cameră, care părea că are un suflet al ei, încă de pe când veneam aici împreună cu Olga, fiica ceasornicarului, care mă ajuta la istorie. Veneam, de fapt, la Olga, istoria era un pretext. Pe atunci mecanisme ceasornicelor defectate, care erau împrăștiate pe masă, îmi păreau niște corpuri despicate, din care se întrezăresc organele interne. Cred că analogia se datoră interesului meu pur de viitor chirurg. Nu puteam să înțeleg prin ce șiretlic ar putea să se miște aceste firave roți dințate și să măsoare minute, ore, timp!

– Uite așa e și omul, zicea atunci Olga. Omul e ca un mecanism, doar că omului nu-i poți roti timpul înapoi.

Și îmi arată câteva ceasuri care se mișcau cadent, corect la prima vedere, însă minutarul mergea elegant înapoi.

– Aș vrea să pot potrivi timpul la ora, ziua, anul care îmi trebuie și să-l opresc acolo... Nici măcar înapoi să nu se mai scurgă, nici înainte.

– Timpul poate fi oprit doar într-o singură situație, una singură, zise atunci Olga, mângâind un pisoiaș care abia de făcuse ochi.

– Când?

– Nu știi, tata așa zice, și își trase rapid degetul pe care motănașul îl încerca cu dinții lui mici.

Îmi amintesc foarte bine că, în prima duminică după absolvirea liceului, trecusem pe la Olga, care locuia nu departe de mine. Trebuia să mergem, împreună cu câțiva colegi, cu bărcile pe Nistru. O așteptam în cameră și, din întâmplare, am atins cu mâna micile piese ale zecilor de ceasuri, înșirate ordonat pe masă, după o logică pe care doar tatăl ei o cunoștea. Toate se împrăștiaseră pe jos. M-am speriat și am început să le caut, încercând să le așez la loc pe masă. Am căutat vreo zece minute printre găurile dintre scândurile parchetului ros micile rotițe, șurubele, ace, dar de fiecare dată când aruncam iar o privire pe podea, mai găseam vreo piesă rătăcită. Olga râdea atât de tare încât unii cucii, ieșiți din căsuțele lor temporale, se întorceau speriați înapoi.

– Acum, vezi că ai și încurcat timpul, râse ea.

Astăzi nu aș fi venit, mi-era teamă să intru în această casă după treizeci de ani. Dar ceasornicul meu vechi își rotea minutarul din ce în ce mai obosit, iar eu știam că doar Ivan Ivanovici îl putea salva.

– Voi încerca să îi schimb ancora, s-au cam ros dinții! Ivan Ivanovici și-a scos ochelarii și i-a șters, fără grabă, cu colțul cămășii. Ochelarii ăștia nu mă mai ascultă, de ceva vreme.

Lumina era palidă, din cauza portierelor grele. M-am sculat și le-am dat la o parte. Nu mi-a reproșat nimic, dar am înțeles dezaprobarea lui printr-o tuse cam uscată. Le-am tras iute înapoi, iar el a încuviințat tăcut, așa cum o făcea când potriveam evenimentele istorice pe axa timpului, în depărtatul 1989, atunci când îi povesteam Olgăi tema la istorie, în mica lor odăiță.

M-am uitat atent în jur: nu se schimbaseră nici măcar ordinea cărților din etajeră.

– Și pentru cât timp ai revenit? Mă întrebă de după ochelarii care se mișcă ușor pe nas, încât îmi păru că înșiși ochelarii îmi vorbiră.

– Cred că exact după Crăciun plec înapoi.

– Grăbiți mai sunteți voi, ăștia de la oraș, nici nu reușiți să ajungeți, că deja vi-i gândul la plecare.

În aceeași clipă un ronțăit, la început surd, apoi din ce în ce mai ascuțit, se auzi din ceasornicul meu vechi. Limba lungă de lemn începu să se clatine încolo și încoace ca un trecător înghețat într-o stație de

tramvai. Ivan Ivanovici își țugui buzele și scâpă un fluierat ce semnaliza o noutate neașteptată.

– Mai este ceva. Așteaptă un pic. Aveam eu un ulei Moebius, poate a mai rămas ceva. Cu siguranță o mai fi rămas ceva.

Se îndreptă încet spre camera alăturată și, cu gâfâitul său astmatic, scotoci într-un sertar. Apoi se auzi cum își trage șoșonii, abia ridicând picioarele de la podea și merse într-o altă încăpere să caute uleiul.

M-am apropiat de masă. Zeci de cadrane, minutare strălucitoare, roți, câteva pendule de diferite dimensiuni, curelușe roase, plăcuțe, arculețe argintii, pârghii. Singurul lucru diferit de toate aceste piese era o fotografie, într-o ramă aurie, cu un colț abia îndoit. „*Olga?! Avea vreo douăzeci de ani, cred că exact înainte de despărțirea noastră.*”

M-am întins să o iau, dar în acea clipă, un piseu pe care nu îl zărisem până atunci în semiumbra pianului, sări drept pe masă și puse laba lui neagră pe fotografie.

Surprins, mă împiedicai și căzui cu fotografia în mână, lungindu-mă peste toate mărunțișurile înșirate pe masă, cu bărbia în orologiul meu vechi. Toate piesele parcă înviară în acel moment și se rostogoliră cu zgomot prin odaie, risipindu-se prin cele mai îndepărtate unghere. Am rămas nemișcat și nu puteam să îmi deschid ochii.

Printr-un salt, piseiul se oploși lângă mine. Mă privi cu ochii lui sticloși, de parcă veneau dintr-o altă dimensiune.

– Nu vi se pare ieșit din regula bunei-cuviințe, domnule chirurg, să puneți laba pe obiecte străine?

– În primul rând, vă rog să mă iertați, nu am labă, am reproșat eu.

– Da, uitasem că voi oamenii nu mâncați șoareci și nu aveți labe.

– Am vrut doar...

Motanul scoase un rânjet strălucitor. Ce dinți albi și drepți avea!

– La colțul mesei, era fotografia Olgăi, am vrut să o privesc mai îndeaproape.

– La colțul mesei era doar o oglindă, nimic altceva. Și de când ați intrat în această casă, Vă purtați ciudat, domnule disecator de corpuri! Motanul își mișcă mustățile așa cum o fac animalele atunci când simt prada.

Am înlemnit, mi se părea că aud ba glasul ceasornicarului, ba un mieunat puternic care trecea din vocale în consoane.

– La urma urmei, motanii nu vorbesc, mi-am zis, încercând să mă agăț de o ultimă fărâmă de luciditate.

În acel moment, din ceasornice au început a se ivi tot felul de păsări și porniră să cânte care mai de care. Era ora zero. Motanul se uita cu ochi flămânzi la ele. Făcu un salt. De frică, păsăretul zbură în iatacuri, iar ceasornicele se înclinară sub greutatea ușițelor trântite. Apoi, unul câte unul, ceasornicele au început să cadă și piseiul se repezea să sfărtece cucii, vrăbiile, pițigoii și tot neamul lor păsăresc. Se încăierară în-

tr-o luptă aprigă, iar carnea lor de lemn se făcea aşchii între dinţii animalului negru. Am simţit că pisoii uitase de mine şi m-am gândit că e momentul să fug. Dar înainte de asta mi s-a părut că, dacă nu voi lua acea fotografie din rama aurie, atunci aş face o greşală mare. Astfel, m-am întors ușor pe spate, lăsând scena luptei dintre viaţă şi moarte la o parte şi am încercat să scot fotografia din ramă. Am sucit-o pe toate părţile dar nu dădeam de niciun element de care aş putea să mă leg şi să scot rama. Atunci am simţit o atingere rece, dar care, în acelaşi timp, frigea. O mână mică şi moale m-a mângâiat, apoi cu o forţă neaşteptată a început să mă tragă spre sine. În acel moment, lumea ceasornicelor mi s-a părut o imitaţie fragilă a unei alte lumi. O voce, asemănătoare cu cea a lui Ivan Ivanovici, se auzi ca dintr-un labirint nesfârşit: „Ei, unde să fie uleiul cela, unde?” Am lunecat în ramă. Am lunecat așa cum intră apa în toate spațiile libere ale unei case inundate. Am încercat să îndrept colțul pliat, dar așa și nu am dat de el. Olga mă privea ca pe o ființă de care nu se despărțise niciodată.

– Acum iar ai încălcat timpul, muritorule.

Bătrânul intră în odaie și scoase un oftat adânc printre șuierăturile de astm cronic.

– Iar ți-ai închipuit, pisoii bătrân ce ești, că te-am lăsat paznic.

Ridică fotografia noastră și o puse în colțul stâng al mesei.

Mă uitam la bătrân și la făptura aceea neagră, dincolo de ramă, și nu mă puteam abține să nu mă amuz: ce mic și fricos părea pisoiiul când Ivan Ivanovici intra în odaie. Simțeam mâna caldă a iubitei mele și îmi venea să o iau în brațe și să sărim din rama aurie drept în fața bătrânului ceasornicar, să dau portierele la o parte și să las să intre în camera obscură multă lumină și un pic de viață.